קנ א ב מיי׳ פ״ו מהל׳

כג נופ"ז הל' ון:

קנא גדה מיי פ״ל מהל' טומאת מת

מהכי טומסת מת הלט"ו [וברב אלפס עוד בהלי טומאה דף סה] [טוש"ע י"ד סימן שע סעיף א]:

טביף שו. קנב וז מיי׳ פ״ג מהל׳

מהלי אבות הטומאה הלכה

שחיטה הלי"ט ופ"ב

לקמן כמ. זבמים קה: 3) נקמן כמ. זבמים קה: 3) [בערוך ערך גמערים מוקיה וכן נקמן לב: וכ"א בר"ף ובאלמות פרשת אמור סימן קג איתא אמר רבי שמואל בר ילחק אמר חזקיה עשאה גיסטרא וכו"], ג) לקמן לב: ע"ש, ד) גם זה שם נדה כד. [ממורה יא:], ה) ס"א ל"ג, ו) אהלות פ"א משנה (יו, ז) [ב"ב קמב: וש"נ], ז, ז) [ב"ב קמב: וש"נ], מ) [לקמן קסב:], מ) בס"ל נוסף: נבילה, י) [ויקרל ל], כ) [עיין ברש"י וחוס' בובחים סס. ד"ה והקריבו], ל) בס"א: והקריב, מ) עי׳ מהר״ם.

תורה אור השלם ו. אַדִין דָּנִיָּאל דִּי שְׁמֵה ָבְּהְיֻלְבֵּה בְּלְטְשַׁאצַר חַלְּמְא וּפִשְׁרֵא אַל יְבַהְלְךְּ עְנֵה בַלְטְשַׁאצַר וְאָמֵר מְרִי בַלְטְשַׁאצַר וְאָמֵר מְרִי הַלְּמָא לְשָׂנְאָךְ וּפִשְׁרֵה הַלְּמָא לְשָׂנְאָךְ וּפִשְׁרֵה לְעָרְךִּ: דניאל ד טז 2. וַיְהִי בְּהַזְפִירוֹ אֶת ארון האלהים ויפל מעל הַבָּפֵא אֲחֹרַנִּית בְּעַד יַד הַבָּפֵא אֲחֹרַנִּית בְּעַד יַד הַשַּׁעַר וַתִּשָּׁבֵר מַפְּרַקְתּוֹ וְיָּמֵת כִּי זְקֵן הָאִישׁ וְכְבֵּד וְהוּא שָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל והוּא שָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל

שמואל א ד יח . 3. וְאֶת הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלְה בַּמִשְׁפָּט וְבִפֶּר עְלְיו הַכֹּהַן בַּחַשְׁאתוֹ אֲשֶׁר חְטָא מַחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חְטָא וְנָסְלַח לוֹ: ויקרא ה י

אַרבַעים שַׁנַה:

גליון חש"ם

נמ' או רוב שנים. עייו לקמן דף קכג ע״ב ובתוס׳ ם ד"ה עולת:

הגהות הב"ח (h) תר"ה כי וכו' ולא גרסיט ר' אסי:

מוסף רש"י

חותך שדרה. מוט השלכה (זבחים סה:). ענם הנואר ומפרקת. (שם). בלא רוב בשר. המקפת סביב, כדאמריען נשברה מפרקת ורוב בשר עמה נבילה ומטמאה ענוה נבילה ומטמאה ואפילו מפרכסת, הילכך אי הוה חוחד ריי הוה חותך רוב בשר קודם הסימן הויא לה מתה ולא מהניא בה מליקה, וסימנין הלכה משה מסיני הן שם. וכעי"ז לקמן כח.). קרעו כדג מטמא באהל. מיד ואע"ג שמפרפר (פסחים ממ:). עשאה גיסטרא נבלה. ואפילו מפרכסת נבלה. לקמן לב:). ניטל הירך (לקמן לב:). מיטל הירך וחלל שלה. אע"פ שהיא עדיין חיה מטמאה כנבלה. דכמתה היא ולא . אותה מפרכסת החתיכה

מפרקת דאכתי לאו מתה היא דהא זעירי מפרקת ורוב בשר קאמר [כ:]: להח שמעתח. דזעירי: ח"ל. הוחיל ומתה חשוב כל מליקות דחמר רחמנא דבעי לחתוך סימנים וכי מתה עומד ומולק: אשתומם. שתק והיה מחשב מה יענה: בחטאת העוף כתיב ולא יבדיל גבי שמיעת

הקול בויקרא [ה] הילכך בחד סימן סגי

דעוף הכשרו בסימן אחד: ורוב בשר

עמו. לאחר מליקת הסימן: ובעולה.

דבעי הבדלה כדלקמן [ע"ב] שנים או רוב

שנים: פלוגמא דר' אלעזר בר ר"ש

ורבנן לקמן בשמעתין [ע"ב]: האמר רוב

שנים. דוקה ולה יותר כדקתני לקמן

(דף כב.) דבעינן שיהא אוחז בראש

ובגוף כשהוא מזה: שדומים לשנים.

דלכתחלה בעינן שיחתוך רוב להדיח

שיהא נראה לעינים שהוא רוב או רוב

שנים ואפי׳ רוב מלומלם: נשברה

מפרקת. באדם: וא"ח. הא עלי

מפרקת בלא רוב בשר הוה וקרי ליה

מת ותשבר מפרקתו וימת: מטמא ואפי׳ מפרכס:

גיסערא. שחתכה לרחבה או בצוארה

כולו או בשדרה עד החלל. כל דבר

החלוק לשנים קרי גיסטרא: ניטל

הירך. ממקום חיבורו בבוקא דאטמא:

וחלל שלה. כלומר לא שניטל העלם

עם קלת הבשר הפנימי ונשאר בשר

העליון והעור עד חלי הירך או

שלישיתו וחופה את המכה דהתם

טרפה הוא דהויא כדתנן (לקמן דף עו.)

בהמה שנחתכו רגליה דהיינו האחרונים

מן הארכובה ולמעלה טרפה אבל

כשנטל כל הבשר עד שנראית גופה

של מקום החתך כעין חלל קיבדור"ה

בלע"ז: נכלה. ואפי׳ בחייה מטמאה:

כל שרבולה וגראים חסרה. דרך

הבהמה לרבוץ על יריכיה ומתכסת

יריכה ברבילתה ואם נראית חסרונה

כשהיא רבולה ש: הומנו ראשיהן.

בשמנה שרלים קמיירי בסדר טהרות:

טמאים. דכיון דעשויין גיסטרא

אע"פ שלא הובדלו לגמרי כדמפרש

ואזיל הרי הם כמתים: כונב הלעאה

שמפרכסת. כלומר דאע"פ שמפרכסת

איו זה חיות שהרי זנב הלטאה חותד

אותה לגמרי והיא מפרכסת חיתוך

הזנב מפרכם: להבדלת עולת העוף

לרבנן. דבעו כל הסימנין: ולא

פליגיתו. את ור"ל דהיינו נמי הותזו

ממש: איכא דאמרי. דבהדיא אמר

רב אסי למילתיה כהבדלת רבי

אלעזר בר"ש ולא בעי רבי ירמיה

מיניה: ואת השני וגו'. בעולת

מכל מקום קשיא אמר רבא אימא וכן הוא עושה יחותך שדרה ומפרקת בלא רוב בשר כי סליק רבי זירא אשכחיה לר' אמי דיתיב וקאמר לה להא שמעתא אמר ליה וכי מתה עומד ומולק יאשתומם כשעה חדא אמר ליה אימא כך הוא עושה חותך שדרה ומפרקת בלא רוב בשר תניא נמי הכי 🌣 ביצד מולקין חמאת העוף חותך שדרה ומפרקת כלא רוב בשר עד שמגיע לוושם או לקנה הגיע לוושם או לקנה חותך סימן אחד או רובו ורוב בשר עמו ובעולה שנים •או רוב שנים מני אי רבנן . הא אמרי שנים דוקא אי כר"א בר"ש האמר רוב שנים אימא שנים לרבנז רוב שנים לרבי אלעזר בר"ש ואיבעית אימא הא והא ר' אלעזר בר"ש ומאי שנים שדומין לשנים אמר רב יהודה אמר שמואל ינשברה מפרקת ורוב בשר עמה מטמא באהל וא"ת אותו מעשה דעלי מפרקת בלא רוב בשר הואי זקנה שאני דכתיב 2ויהי כהזכירו את ארון האלהים ויפול מעל הכסא אחורנית בעד יד השער ותשבר מפרקתו וימת כי זקן האיש וכבד וגו' אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יוחנן יקרעו כדג מטמא באהל א"ר שמואל בר יצחק הומגבו אמר ישמואל ייעשאה גיסמרא נבלה יא"ר אלעזר יניטל הירך וחלל שלה ס (ניכר) נבלה ה"ד חלל שלה (ניכר) אמר רבא ס (ניכר) אמר רבא יכל שרבוצה ונראית חסרה תנן התם ייהותזו ראשיהן אע"פ שמפרכסין ממאים ייכונב הלמאה שמפרכסת מאי הותזו ר"ל אמר יהותזו ממש ר' אסי אמר רבי מני כהבדלת עולת העוף א"ל ר' ירמיה לרבי אסי כהבדלת עולת העוף לרבנן ולא פלגיתו או דלמא ייכהבדלת עולת העוף לר"א בר"ש ופלגיתו א"ל כהבדלת עולת העוף לר"א בר"ש ופליגינן איכא דאמרי ר"ש בן לקיש אמר הותזו ממש ר' אםי א"ר מני כהבדלת עולת העוף לרבי אלעזר בר"ש ברוב שנים מאי רבנן ומאי רבי אלעזר בר"ש דתניא נואת השני יעשה עולה כמשפט כמשפט חטאת בהמה אתה אומר כמשפט חטאת בהמה יו או אינו אלא כמשפט חמאת העוף כשהוא אומר והקריבו חלק הכתוב בין חמאת העוף לעולת העוף ומה אני מקיים כמשפט כמשפט חטאת

בהמה מה חמאת בהמה יאינה באה העוף של חובה כתיב גבי שמיעת הקול כשהוא מביא בדלות. בפרשה עליונה כשהוא מביא בעשירות דיבר בחטאת בהמה: כמשפט. משמע שקלוב המשפט במקום אחר ואהיכא קאי אחטאת בהמה דלעיל קאי שהרי עולה זו באה חליפין לה הלכך לה אקשה ויליף מיניה כדמפרש לקמיה דאינה באה אלא מן החולין כו׳: או אינו אלא כמשפט מטאת העוף. שלא תיטען הבדלה במליקתה כדכתיב (ויקרא ה) בחטאת העוף ממול ערפו ולא יבדיל: כשהוא אומר והקריבו. בעולת העוף של נדבה בויקרא והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו וגומרי מדלא כתיב י הקריבי אלא והקריבו משמע חלוקה הקרבתו של זה מהקרבת אחרים גילה לך הכתוב שלא תלמד מליקת עולה ממליקת חטאת:

אעולות דאין באין אלא מן החולין כדאמרינן בסיפרי בפרשת ראה משום דמעשר טעון אכילה ועולה אינה נאכלת אלא כתיב (ויקרא ט) החטאת אשר לו ללמד על כל חטאת אפילו על חטאת העוף שיהא משלו ולא משל מעשר ומיהו קשה ל"ל כמשפט לענין חולין בעולת העוף מיפוק לי מדרשא דסיפרי דהא אינה נאכלת וי"ל דס"ד דאתא והקריבו לחלק אף לענין חולין וא"מ א"כ מאי פריך לקמן _{(דף} כב.) מביום צותו נפקא דלמא הייתי מחלק מוהקריבו שוי"ל דביום צותו כחיב על זאת החורה לעולה שומשמע כל עולה אפילו עולת העוף וא"ת כי היכי

מ"מ קשיא. וכי מתה עומד ומולק: כלא רוב. רוחב הבשר של בי סדיק ר' זירא אשבחיה דרבי אמי דקאמר דהא שמעתא. פירוש דזעירי. ורבי אמי גרסי׳ ולא גרסי׳ (א) אסי דרבי אסי הוא דאמר לקמן גבי הותזו ראשיהן דהיינו כהבדלת עולת העוף: הותון ראשיהן. גבי בהמה חיה ועוף מיתניא במסכת אהלות

ולא גבי שרלים כדפירש בקונטרם: יהותון ממש. נראה דפליגי אועירי דלעיל דסגי ליה

במפרקת ורוב בשר לחוד: בשהוא אומר והקריבו חילק הבתוב בו׳. פירוש להלריך הבדלה בעולת העוף וח"ת

לבפרק קדשי קדשים (זכחים דף סה.)

העוף ממליקת חטאת עוף לענין

סנדלה: כמשפט חטאת בחמה.

הקשה בקונטרס למה ליה להאי

תנא למימר כמשפט חטאת בהמה

לוקמיה שבחטאת העוף דסליק

מיניה דבאה מן החולין וכולהו איתנהו

בה וחילוק דוהקריבו חלמילתיה

אתא כדקאמר חלוקה עולה מחטאת

לענין הבדלה כדקאמר הורבי ישמעאל

ור"א בר"ש ותירן דבחטאת העוף

לא כתיב בה חולין בהדיא אלא

בבהמה כתיב כדלקמן ובהיקשא יליף

מדאיקרי חטאת ודבר הלמד בהיקש

אינו חוזר ומלמד בהיקש גבי קדשים

חוהדין עמו דחשיב כמשפט היקש

ולא כתוב בהדיא דהא כאשר יורם

וכן יעשה לפר כאשר עשה לפר

החטאת חשיב ליה היקש פרק איזהו

מקומן (זבחים דף מט:) וקשיא לפירושו

דא"כ מחטאת בהמה גופיה היכי

יליף הא כמשפט חטאת בהמה

דקאמר ע"כ לאו אפרו של אהרן קאי

דמה ענינו לכאן אלא אחטאת בהמה

דלעיל קאי כדפירש בקונטרס שהרי

עולה זו באה חליפים לה וחטאת

בהמה מפרו של אהרן יליף מדאיקרי חטאת והיינו נמי למד מן הלמד

ואמאי חשיב חטאת העוף למד בהיקש

יותר מו שבהמה ועוד דבפ"ב דבינה

(דף כ.) דרים ויקרב את העולה

ויעשה כמשפט לימד על עולת חובה

שטעונה סמיכה כעולת נדבה והשתח

ל"ל כמשפט תיפוק ליה מדאיקרי

עולה ועוד דבפ"ק דובחים (דף ח.)

לא ילפינן חטאת נזיר מחטאת חלב

ולא גמרי מהדדי מדאיקרי חטאת

כיון דאיכא למיפרך וה"ג חטאת העוף

היכי יליף מפרו של אהרן דאיכא

למיפרך שכן טעונה כלי בשחיטה

אלא

וד' מתנות על ד' קרנות ושכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני

ולפנים דהכי פריך פרק קמא דשבועות (דף ט.) וע"ק דחטאת בהמה

גופיה היכי ילפינן מפרו של אהרן דאי במה מלינו איכא למיפרך

שכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני ולפנים כדפרישית ואי מהיקשא

דואת התורה מהתם נמי תיפוק ליה עולת העוף ול"ל כמשפט מיונראה

לפרש דמיתורא דרשינן דגבי פרו של אהרן לא הוה לריך למכתב

את פר החטאת אשר לו אלא את פר יוהחטאת ותו לא דפרו של

אהרן ידעינן שפיר דאינו בא אלא מן החולין כיון דנשרף מידי דהוה

קנג ח מיי פ"ג מהלי שחיטה הלי יט: קנד ט י מיי פ"ד מהלי אבות הטומאה דריש ליה למילתא אחריתי דקאמר לפי :הלי״ד שנאמר מן התורים או מן בני היונה הבה ב חיי פנו"ז מהלי מע"ק הל' טו ופ"ב מהל' חגיגה הל"ח: יכול לא יפחות מב' פרידים ת"ל והקריבו וי"ל דהכא מדסמך והקריבו לומלק דרשינן דחלוקה מליקת עולת

ころ.

לעזי רש"י קיבדור"א [קיבידור"א]. חור, חלל.

שימה מקובצת או אינו אלא כמשפט [ז חטאת העוף דהכי משמע טפי דהא מיניה סליק מדם החטאת וגו' וקאמר השתא שתהא תטען הבדלה: 3] הותזו ממש נראה. נ״ב נ״א בס״י לזעירי דלעיל סגי במפרקת ורוב בשר וכו׳: גו לוקמיה אחטאת כדקאמר חלוקה עולה מחטאת) כל זה נרשם מחטאת) כל זה נושם עליו: **ל**] לענין הבדלה כדקאמר ותירץ כך כתוב בתוס' כ"י. ובתוס' שאנץ כתוב כדקאמר וכה"ג דרשי ר' ישמעאל ור"א ייש . בר״ש ותירץ וכו׳: **ו]** והדין ולא בהדיא דהא כאשר יורם וכז ועשה לפר כאשר ליה היקש פ׳ איזהו מקומן . . נ״ב שכל זה היא הגהה: ו] למד בהיקש יותר מן חטאת בהמה: **ה**] אלא את פר ותו לא דפרו של אהרן ריש מנחות: ט] דלמא הייתי מחלק מוהקריבו דבאה אפי׳ בלילה וי״ל

רבינו גרשום

:ביום צוותו כתיב

י] לעולה דמשמע כל:

אבל מיעוט סימנין אע"ג דלא מעררי רשחימה ישוו בכלל הבדלה: מ"מ קשיא. . וכי מתה עומד ומולק. עשאה גסטרא שהכה בסייף אפסקיה מגבה (מעיה) [נבלה] וחתכה (מעיה) (נבלה) ווווכה בין צלעותיה דחשובה כמתה דלא תחיה: תנן . התם הותזו ראשיהם של כמתים: כהבדלת העוף . לרבנן ולא פליגיתו. כלומר שנים ממש: או דלמא כהבדלת עולת העוף לר׳ אלעזר ב״ר שמעון שנים: חלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף וכו׳ כלומר וכשהוא א׳ והקריבו בעולת העוף חלק הכתוב וכו':

דילפי׳ הכא הבדלה בעולת העוף חובה מוהקריבו אע״ג דכתיב בעולת עוף נדבה אמאי לא ילפינן נמי בפ״ב דבילה (דף כ.) עולת חובה